

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: .....

Cím: *1896 május 2: Millenium*

Forrás: *Nemzeti Újság*

Bppest

1936 V. 3.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

064

Hely

Idő

"1896"/"1936"

Személy

Helyszám

1896 MÁJUS 2: MILLENIUM!

A Millenium — most negyven esztendeje — az európai történelmi népek sorában, kivételes dícsőséggel övezte a magyar nemzet nevét. Ezer éve mult 1896-ban, hogy őseink elfoglalták az országot, de ennek a nagy eseménynek emlékezténél is még nagyobb volt az a dícsőség, hogy amit elfoglalt a magyar, azt fenn is tudta tartani. A történelem lapjain Középeurópa legfényesebb nemeslevelét örökítették meg a vérzivataros évszázadok a magyar nemzet számára. Korlátlan lehetőségek előtt állt negyven évvel ezelőtt a magyar. Multjára úgy tekintett, mint európai hivatásának bizonyítékára. Jelenében a ragyogó jövődő ígérletét látta. Jövője felé pedig büszke bizalommal fordult. I. Ferenc József fején Szent István koronája a nagy idők új fényében ragyogott az ünnepi napokban.

Méltán irhatta az Alkotmány azon az emlékeztetes májusi napon, amikor megnyílt a millenium esztendeje: „A korona tündöklése mellett századok dícsőségét tekintjük át s bizalommal nézünk a még többet ígérő jövő felé” ...

Ma lelkeket marcangoló, fájdalmas érzés visszagondolni a negyven év előtti időkre. Mi volt akkor és mi van ma... Az öregek, akik ma még élnek, csak egy könnyesep-

pet törülhetnek le a szemükből, amikor 1896 május hónapjára gondolnak: a gondtalan jólét, a ragyogás, a fény, a viharosan fejlődő nemzeti kultura napjaira. A fiatalok, akik akkor még nem éltek, mesészerű álmokkének hiszik azt, ami akkor volt s ami ma már nincsen. De bármilyen fájdalmas legyen is az összehasonlítás a mult és a jelen között, sohasem szabad feledni, hogy a világ nem áll meg a rossznál, csak úgy, mint ahogy nem állt meg a jónál sem: a tragédia után új élet és új felemelkedés jöhet. A multnál nem szabad elrekedni, hanem előre kell nézni s a nemzet dícsőségesebb, szebb jövőjét akarni kell.

A millenium esztendeje egy csapásra a magyarság felé terelte a világ figyelmét. Magyarország volt egyik európai állam ama kevesek közt, amelyek a XIX. században egy évezredes, kialakult állami életre tekinthettek vissza. Hol volt a ma fennálló országok jelentékeny része akkor, amikor Magyarország már szilárd állami rendszerben megalakult?! A szentistváni Magyarország tehát jogos büszkeséggel ünnepelhetette meg állami fennállásának ezer esztendejét olyan fényvel és pompával, amilyenre alig volt még addig példa a népek történetében.

Az év a Treuga Deivel kezdődött: 1896 január elsejétől a hivatalos milleniumi

ünnep lezárásáig, az őszi hónapokig nem volt pártharc Magyarországon. Báró Bánffy Dezső kormánya minden erejét a milleniumi ünnepségek sikerének biztosítására fordíthatta. A képviselőház 1896 április 21-én szavazta meg ünnepélyes formák között azt a törvényjavaslatot, amely az ezredéves ünnepet törvénybe iktatta s ezt a törvényt a király koronázásának évfordulóján, 1896 június 8-án olvasták fel — még a régi Sándor-utcai képviselőházban — s elrendelték, hogy az új, épülő országházban köbevésvé örökíttessék meg.

Ez a megszavazás természetesen már csak formalitás volt, mert az ünnepségek programját gondosan előkészítették. Május 2-ikén nyílt meg a milleniumi kiállítás, amely alkalommal öfelsége I. Ferenc József király és Erzsébet királyné az országgyűlés két házának ragyogó díszmagyaros kíséretében tekintették meg a magyar szellemi, ipari, földmívelési munka nagy eredményének dokumentumait.

A kiállítás elfoglalta a Városliget nagy részét. Ma is fenn áll még a Vajdahunyad vára, amely akkor csak ideiglenes anyagból készült s később építették át a Mezőgazdasági Múzeum állandó kiállítása számára.

Június 8-án volt az örökké emlékeztetes milleniumi hódoló díszmenet: a kormány, az országgyűlés képviselőházának, felsőházának tagjai, a törvényhatóságok bandériumai vonultak fel a király és a királyné elé a Várba, a Vérmezőtől a Városligetig terjedő vonalon. Az ezeregyéjszaka tündérmeséit is túlhaladó, szemkápráztató fény és ragyogás volt ez a díszmenet, a történelmi Magyarország

reprezentánsainak felvonulásával, zászlós urak gyönyörű fogataival, csatlósok seregével, zászlók lobogásával, az utvonalon emelt tribünökön órákon át lelkesedő közönség viharos éljenzésével, olyan színorgiával és a képzeletet feltüzelő pompával, melyt sem ez az ország, sem a világ, sem addig, sem azután még nem látott. Fogalmat nyújthat ennek a halatlatlan szépségnek és szinkavargásnak páratlan hatásáról az a nevezetes és ismeretes kép, amelyet Benczur Gyula festett, a napnak arról az eseményéről, amikor a képviselőház elnöke, Szilágyi Dezső fejezte ki a királyi pár iránt a Várpalota tróntermében a törvényhozás hódolatát. Az ünneplésnek egyik nevezetes mozzanata volt II. Vilmos német császár látogatása Budapesten. A látogatás alkalmából mondotta el II. Vilmos emlékeztetes beszédét a magyar történelmi mult dícsőségéről. I. Ferenc József király a millenium emlékeztetére ajándékozta meg Budapestet a tiz szoborral, amelyek ma is a főváros díszei.

Negyven évvel ezelőtt nem volt munkanélküliség, aki iskolát végzett, választott az életpályák között, a kilátások nemcsak a hegyek magaslatairól, de az élet alacsonyabb területeiről is szebbek és biztatóbbak voltak. Ha sóhajunk egyet s letörülünk egy szemünkbe lopakodó könnyet, gondoljunk arra, hogy a nemzet örökéletű, nincs veszve semmi, csak dolgozni és akarni kell.